

OG NU: VERDEN!

Det såkaldte udenfor, siger mig ikke en skid

Der bliver ikke lagt fingre i mellem, når en ung kvinde gør status over sit liv i en videohilsen til Paul, som hun holder fanget i kælderens.

Hun sidder alene i sin lejlighed. Verden udenfor er faretruende – fyldt med karriereræs, fitnesscentre, stress og skammen over ALDRIG at være succesrig nok. Nej, så er det mere sikkert at blive indenfor. Med internettet. Hun chatter, logger på Skype, og sms'er tikker ind...

OG NU, VERDEN! er et ukontrolleret vredesudbrud fra en ung kvinde, der har fået nok. Stykket er skrevet i 2013 af den tyske forfatter og dramatiker, Sibylle Berg, og har modtaget prisen for årets stykke af det anerkendte tyske magasin Theater Heute. Sibylle Berg er, udover sit virke som forfatter og dramatiker, en af de toneangivende intellektuelle i Tyskland, er oversat til 20 sprog og har en velbesøgt blog hos dagbladet Der Spiegel.

Med: **Christine Sønderis, Stine Gyldenkerne** og **Nanna Cecilie Bang**

Instruktion: **Liv Helm**

Scenografi: **Nathalie Mellbye**

Manuskript: **Sibylle Berg**

Spilleperiode: 20. februar - 19. marts 2016. Man-fre kl. 20, lør kl. 17

Billetpriser: Kun 40 kr. pr. billet ved minimum 6 unge under 25 år. Normalpris 150-200kr. eller 80-130 kr. for unge. Aldersgrænse 15 år

Billetbestilling: Kontakt Husets Teaters billetkontor på anette@husetsteater.dk eller tlf. 33 25 13 76 (man-fre kl.14-18)

Yderligere information: Kontakt venligst administrator og dramaturg, Pernille Kragh, pernille@husetsteater.dk eller 33 25 13 76

Hendes værker kendetegnes af sort humor, bidende ironi og en spidende kritik af samtiden, grænsende til det kyniske. OG NU: VERDEN! er ingen undtagelse. Som publikum må man berede sig på at blive provokeret.

Undervisningsmaterialet

Af dramaturg Pernille Kragh

Formålet med dette undervisningsmateriale er at give inspiration til, hvordan OG NU: VERDEN! kan anvendes af undervisere, som ønsker at kombinere undervisningen med en teateroplevelse. Materialet henvender sig primært til undervisning på gymnasieniveau på de videregående uddannelser.

Undervisningsmaterialet er inddelt i tre kapitler, som hver tilbyder en tematisk vinkel på forestillingerne og som følges op af forslag til arbejdsopgaver, samt spørgsmål til diskussion i plenum:

1. Oversættelsens kunst - en dans mellem sprogene (især velegnet til tysk)
2. Når det levende billede møder det levende menneske (især velegnet til drama og mediefag)
3. Ung i en mediekultur (især velegnet til mediefag, samfundsfag, filosofi og psykologi)

Nogle afsnit underbygges med uddrag af manuskriptet. Efter forespørgsel kan man få tilsendt uddrag af det originale tyske manuskript, eller længere uddrag af den danske tekst, end de som er trykt her. For yderligere information kontakt venligst Pernille Kragh, pernille@husetsteater.dk eller 33 25 13 76.

1. Oversættelsens kunst - en dans mellem sprogene

Da OG NU: VERDEN! blev sat på repertoire på Husets Teater, blev det ved samme lejlighed besluttet, at oversættelsen af stykket skulle håndteres lidt anderledes end vanligt. Normalt ville en oversætter få til opgave at gengive teksten på dansk så nøjagtigt som muligt, så man fik flest mulige facetter og nuancer overleveret til det danske publikum. I tilfældet med OG NU: VERDEN! blev der lavet en rå-oversættelse til dansk,

Sibylle Berg © Katharina Lütcher

hvorefter forfatteren Stine Pilgaard fik til opgave at gennemskrive det. Hun blev dog tilladt et lidt større medskabende spillerum end man normalt giver ved oversættelsesopgaver. Og hvorfor så det? For at gøre stykket mere tilgængeligt for et ungt, dansk publikum blandt andet.

Oversættelse er en svær opgave. Der er mange udfordringer: der kan være talemåder som ikke er kendt på det sprog der oversættes til, ordspil, humor og andre rent sproglige ting som gør det svært. Men der kan også være kulturelt indhold, som ikke nødvendigvis kan oversættes direkte. Kendskab til national politik og samfund i det land hvor værket er skabt f.eks. Eller bestemte problemstillinger, som kan være svære at leve sig ind i, hvis ikke man er bekendt med dem fra ens egen hverdag. Hvordan kan man formidle alt det, uden at kunne skrive fodnoter? Uden at måtte give en længere forklaring? Her kan det være nødvendigt at foretage ændringer, men hele tiden med respekt for kunstnerens originale forlæg. I det følgende afsnit skal vi stille skarpt på udfordringen med oversættelsen. Men først er det godt at få lidt indsigt, dels i Sibylle Bergs øvrige forfatterskab og baggrund, dels i strømninger i tysk litteratur netop nu.

Sibylle Berg

OG NU: VERDEN! er forfattet af den tysk-fødte Sibylle Berg. Hun er forfatter, dramatiker, journalist og klummeskribent, bl.a. har hun en fast kolonne i det store tyske dagblad Der Spiegel.

Hun er født i 1962 og opvokset i det daværende Østtyskland med en alkoholiseret mor, som endte med at tage livet af sig. Hendes ungdomsår synes ved første øjekast at være præget af en vis ubeslutsomhed. Efter at have taget sin studentereksamen tog hun en uddannelse som dukkefører. Hun forsøgte så at få udrejsetilladelse til Vesttyskland, med det resultat at hun fik afslag på ansøgningen og mistede med øjeblikkelig virkning sit job. Hun havde held med at komme ud af landet få måneder senere, hvorefter hun flyttede til Hamburg og havde en masse småjobs, hun var bl.a. ekspeditrice, gartner og rengøringsassistent, men samtidig tog hun freelance-opgaver som journalist for tidsskrifter og magasiner som f.eks. Die Zeit. Endelig traf hun beslutningen om at være forfatter og hun måtte igennem omkring 50 forlag, før hun endelig havde heldet med sig, da Reclam udgav hendes debutroman *Ein*

paar Leute suchen das Glück und lachen sich tot i 1997. Romanen solgte omtrent 100.000 eksemplarer

Her et foto fra *Und jetzt, die Welt! Es sagt mir nichts, das sogenannte Draussen!*, uopførelsen af OG NU: VERDEN! på Maxim Gorki Theater i Berlin i 2013. © Thomas Aurin

og Sibylle Berg har siden været i høj kurs som en af landets førende intellektuelle.

Hun er enormt produktiv og har siden 1997 udgivet 10 romaner og 20 teaterstykker og hendes værker er til dato oversat til atten forskellige sprog. Bergs forfatterskab er kendetegnet ved en ironisk tone, grænsende til kynisme, et træk som ofte kan virke decideret provokerende for mange. Handlingen i både romaner og skuespil er ofte centreret omkring kærlighed, had og ensomhed og hovedpersonerne er gerne outsiders eller mennesker med forliste drømme, desillusionerede og med et pessimistisk verdenssyn. Der er ikke nødvendigvis forløsning eller lykkelige slutninger i kortene når Sibylle Berg runder en roman eller et teaterstykke af. Samtidig er hun kendt for sit opgør med skønhedsidealene fra diverse dameblade og reklamer og hun er blevet omtalt som "feministisk tidsåndskyniker", men det kunne ligeså vel handle om et generelt opgør med kønsroller og den stereotype behandling af mænd og kvinder i det hele taget, som var på dagsordenen for Berg. Således får hendes værker i nogles øjne et politisk skær og hun er en mageløs provocateur.

Set i en sammenhæng

Men selvom Sibylle Berg er en ener, er hun en stadig en del af et større hele. Moritz Schramm, medforfatter til en bogen *Tysk Kulturhistorie* om tysk kulturhistorie fra 1648 til i dag, beskriver i en artikel til Kristeligt Dagblad hvordan Murens Fald i 1989 var startskuddet til en rivende udvikling i tysk litteratur. Umiddelbart efter genforeningen fulgte de samfundsmæssige debatter om det forenede Tysklands nye identitet, deres plads i det internationale samfund og ikke mindst i verdenshistorien ovenpå 2. verdenskrigs grusomheder. Det gav rigeligt stof til eftertanke i nogle år, men da først støvet lagde sig, vågnede en ny generation af forfattere, som Schramm inddeler i tre overordnede kategorier.

Siden OG NU: VERDEN! har Sibylle Berg skrevet yderligere tre skuespil. Billedet her er fra uopførelsen af det nyeste, *How to sell a murderhouse*, som havde premiere på Theater Neumarkt i oktober 2015.

En gruppe som først og fremmest beskrev deres nye virkelighed - det berlinske kunstnermiljø i den østtyske bydels undergrund, den medieskabte virkelighed som den fremstod på TV og gennem de nye medier, internettet og mobiltelefonen. Især poplitteraturen, hvor forfatterne trak på sange, reklamer og tv-programmer i deres værker, der blev leget med de populære mediers udtryksformer og gjort opmærksom på hvordan identitetsdannelse påvirkes og formes efter de samme referencer.

Det nutidige fokus var dog kun forbeholdt én strømning i den eksplosion af ny litteratur som så dagens lys. Samtidig sås en bølge af mere historisk orienterede bøger omkring DDR, 2. verdenskrig og

nationalsocialismen. Denne mere retrospektive bølge var især stærk omkring årtusindskiftet, og den usikkerhed som fulgte efter angrebet på World Trade Center den 11. september 2001 og finanskriserne. Nutiden og fremtiden skal forstås i lyset af og bygges på det historiske fundament, som for Tysklands vedkommende betød at skulle acceptere de voldsomme begivenheder fra verdenskrigene og forsøge at gen(op)finde sig selv som nation.

Den tredje tendens eller kategori er især blevet tydelig i de seneste år i takt med den stigende globalisering. Den interkulturelle, transnationale litteratur der fokuserer på mødet mellem kulturer, på multi-etnicitet og mellemrummet mellem kulturer som befolkes af migranternes og gæstearbejderes børn og børnebørn.

Den kulturelle mangfoldighed af øst- og vesttyskere side om side med migranter fra hele verden har været med til at skabe en ligeledes mangfoldig og mangefacetteret litteratur, hvor man gensidigt inspirerer hinanden.

På baggrund af denne overbliksgivende gennemgang af tysk litteratur over de seneste 30 år, vil vi nu rette blikket tilbage på Sibylle Berg og OG NU: VERDEN! Læs følgende uddrag af manuskriptet:

Dieses tolle "Draußen" sagt mir momentan nichts, denn da ist die Welt, und man muss sich zu ihr verhalten, muss Meinungen haben, und die sollen politisch korrekt sein, ich muss den Fluss meiner Gedanken pausenlos auf ihre Korrektheit überprüfen. Welche Randgruppe, zum Beispiel Frauen, könnte sich durch welchen Heteronormativen Sprachgebrauch missachtet sehen.

Heteronormativ ist das Wort der Saison. Letztes Jahr war es authentisch und im Jahr zuvor nachhaltig.

Before printing think of the environment.

Wir quatschen alle mit wichtigen Gesichtern den gleichen Mist, der überhaupt nichts meint. Wir kratzen uns nachdenklich an der Nase, auf der die Brille mit Fensterglas Kerben hinterlässt. Das

klings — als würde ich die Leute um mich verachten, was nur bedingt zutrifft. In der Ohnmacht meines Bürgerinnenstatus obliegt es mir nur, zu randaliere und andere zu erniedrigen, meine Entscheidungsgewalt beschränkt sich darauf, zu bloggen und relevante Konsumententscheidungen zu treffen. Jede Sekunde werden von verzweifelte, weil krass verachtete Werber tausende verschiedene Contents ins Netz gestreut, denen ich den Zugang zu meinem Gedanken verweigern muss: Nein ich will keinen verdammten Schleichkatzenkaffee. Ich mag keine Dinge, die durch Körper gewandert sind. Verwesene kann ich alleine, und die Frage, ob eine normale Billigbohne ihre Aufgabe, mich als gesundheitsbewussten Gourmet zu befriedigen, erfüllt, muss gestattet sein. Da gilt es in Sekundenbruchteilen zu entscheiden, ob Waren ihr Endorphin ausschüttendes Versprechen einlösen und zugleich sexy sind. Das muss man bedenken, und wie kann ich mich da bitte auf eine gelungene Lebensführung konzentrieren? Das geht doch gar nicht als Mensch mit ADHD. Da bleibe einem ja nur die Projekte. Das erste Projekt bin ich.

Forslag til arbejdsopgaver:

- Diskuter i grupper eller i plenum tekstens karakteristika. Hvad kendetegner teksten?
- Hvad er jeres indtryk af den kvinde som taler her?
- Hvilke temaer bliver ridset op i denne korte tekstbid?
- Under hvilken kategori ville I placere OG NU: VERDEN!, hvis I tænker på den overbliksgivende ramme Moritz Schramm beskrev i det ovenstående?

Oversættelsens kunst

Som nævnt er oversættelsen i dette tilfælde håndteret på en lidt utraditionel måde: der er blevet lavet en rå-oversættelse af den originale tyske tekst. Den fik forfatter Stine Pilgaard mellem hænderne, og hun har herefter bearbejdet den kunstnerisk, og gjort den mere tilgængelig for et dansk publikum. Det handler for eksempel om at finde tilsvarende danske referencer til tyske fænomener, men da der også er en del digte med rim flettet ind i teksten, har det været nødvendigt at tage sig kreative friheder, for både at bevare den grundlæggende mening med teksten, samtidig med at det bliver af et vist niveau rent poetisk. Til sammenligning kan I her læse oversættelsen af det uddrag I netop har diskuteret:

Det fantastiske "udenfor," siger mig ingenting i øjeblikket, for udenfor er der en verden og den skal man forholde sig til, have meninger om, og det skal være politisk korrekte meninger, konstant må jeg kontrollere mine tankestrømme. Hvilken marginalgruppe kunne blive stødt af hvilken heteronormativ sprogbrug. Heteronormativ er årets ord. Sidste år var det autentisk og året før bæredygtig. Before printing think of the environment.

Vi taler alle sammen med de samme tomme ord, sproget er en losseplads af underlige lyde i bestemte rækkefølger, knaldhårde konsonanter, selvdele vokaler, der intet betyder. Vi klør os

eftertænksomt på næsen, hvor brillerne med vinduesglas efterlader mærker. At jeg foragter folk omkring mig, er kun korrekt til en vis grad. Afmagtens ansvar består i at lave ballade. Som borger er min beslutningskompetence begrænset til at blogge og træffe relevante forbrugsbeslutninger. Hvert sekund bliver der af fortvivlede annoncører spredt tusind forskellige contents på nettet, som jeg skal nægte adgang til mine tanker. Nej, jeg vil ikke have noget forbandet desmerdyrkaffe. Jeg kan ikke lide ting, der er vandret gennem kroppe. Rådne op kan jeg gøre alene, og spørgsmålet om hvorvidt en almindelig billigbønne opfylder sin opgave og tilfredsstiller mig som sundhedsbevidst gourmet, skal være tilladt. Man må afgøre på en brøkdel af sekundet, om produkterne holder deres løfte og udløser endorfiner og samtidig er fremstillet politisk uskadeligt. Om de for fanden er bæredygtige og samtidig sexede. Det er hele tre ting på en gang. Er det spændende, er det noget vi kan lege med, er det chokolade? Det går virkelig ikke. Hvordan kan jeg så koncentrere mig om en vellykket livsførelse? Det går virkelig ikke for et menneske med ADHD. Så er der jo kun projekterne tilbage.

Det første projekt er mig.

Forslag til opgaver:

- Sammenlign den originale tekst med den danske oversættelse. Hvad er blevet ændret?
- Hvorfor tror I, oversætteren har truffet dette valg?
- Hvordan synes I, den danske oversættelse fungerer? I forhold til originalen?

Til sidst er en lille kreativ opgave. Nu skal I selv prøve kræfter med oversættelsen. Læs følgende digt fra *Und Jetzt: Die Welt!*:

Wenn ich entspannte Tage hab,
dann ist die Angst bei mir sehr stark,
dass irgendjemand merken kann,
dass ich nicht krank bin, fuck,
und dann,
dann würde keiner
mit mir reden,
denn wer keine Macke hat
und keine Angst vor Leeren Räumen,

der ist out und kann dann fast
die Wohnung und die Schlafstatt räumen.
Schau an, ich habe Angst vor Plätzen,
vor Mixern und vor weißen Frau'n,
hör her, das ist doch völlig seltsam,
ich wag mich nicht in einen Raum
zusammen mit zwei Hamsterkindern,
und diese Pillen hier verhindern,
dass ich jetzt auf den Boden felle
Ich sterbe aus, und wir beenden
Den miesen Reim an dieser Stelle.

Forslag til arbejdsopgaver:

- Gå sammen i grupper og oversæt selv dette digt til dansk, hvor I afprøver balancen mellem at bevare den originale betydning, men samtidig så vidt muligt får det til at rime og give mening på dansk. Brug ikke for lang tid på opgaven, det skal være sjovt, ikke perfekt. Måske en halv time. Et godt tip kan være, at lægge ud med en rå-oversættelse og derefter sætte ind med den kreative pen.
- Læs digtene højt for hinanden. Igen, det skal være sjovt, ikke perfekt.
- Til slut kan underviseren evt. læse den officielle oversættelse af digtet højt.

Kilder:

Marc-Christoph Wagner, *Litteratur skal irritere*, Dagbladet Information, 24. april 2004:

<http://www.information.dk/93004>

Moritz Schramm, *Tysk litteratur er inde i en rivende udvikling*, Kristeligt Dagblad, 24. marts 2012:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/kultur/tysk-litteratur-er-inde-i-rivende-udvikling>

Goethe-Institut Dänemark, *Sibylle Berg: Med fingeren på pulsen*, Online redaktion, april 2015:

<http://www.goethe.de/ins/dk/kop/kul/mag/lit/da14293940.htm>

Camilla Zuleger, *Sibylle Berg og den trætte kærlighed*, Netudgaven, 23. oktober 2014:

<http://netudgaven.dk/2014/10/sibylle-berg-og-den-traette-kaerlighed/>

Rikke Rottensten, *Sådan er det at være anderledes*, Berlingske Tidende, 14. november 2014:

<http://www.b.dk/boeger/saadan-er-det-at-vaere-anderledes>

Ask Hansen, *Misantropisk roman om identitetens kamp er frastødende læsning*, Politiken, 25. november 2014:

http://politiken.dk/kultur/boger/skonlitteratur_boger/ECE2464310/misantropisk-roman-om-identitetens-kamp-er-frastoedende-laesning/

2. Når det levende billede møder det levende menneske

Teater har eksisteret længe. Det kan dateres helt tilbage til oltidens Grækenland, til amfiteatrene under åben himmel. De første for eftertiden bevarede skuespil, de græske tragedier af Aiskylos, Sofokles og Euripides, kan dateres helt tilbage til 400 f.Kr. Teatrets historie er derfor omfattende. Det har udviklet sig i takt med tiden, har tilpasset sig de vilkår historien har budt og til alle tider været et spejl for det omgivende samfund. Da filmen så dagens lys i slutningen af 1800-tallet, gik der derfor heller ikke lang tid, før de første teaterinstruktører begyndte at eksperimentere med brugen af filmprojektioner i teatret.

multimedieforestilling, en forestilling, der spiller på flere medier. Teater kan principielt anses som multimedialt, men betegnelsen M anvendes især om forestillinger, der anvender nyere teknologi som fx computerstyrede projektioner og lyddesign, og hvor denne teknologi fremstår som særlig væsentlig i forestillingens æstetik og kommunikation.

Den Store Danske: http://denstoredanske.dk/Gyldendals_Teaterleksikon/Genrer/multimedieforestilling

Den tyske instruktør, Erwin Piscator (1893-1966), iscenesatte en af de første multimedie-forestillinger nogensinde: *Hoppla wir leben!* eller *Hopla, vi lever!* som det kan oversættes på dansk, var et storstilet multimedie-projekt på Erwin Piscators egen scene, Piscator-Bühne, i Berlin i 1927. Forestillingen omhandler en revolutionær som udskrives fra et psykiatrisk hospital efter otte år og møder sine kammerater, som er blevet tilbagelængede, selvtilfredse og er blevet en del af det system de oprindeligt kæmpede imod. Billederne, som projiceredes

op på et stort lærred, som en del af scenografien, var dokumentariske og gengav krigens gru og verdens armod. Piscator var glødende kommunist og hans kunstneriske virke var rettet mod en vækkelse af folket. Filmprojektionerne skulle tjene til at bringe virkeligheden ind i fiktionen og konfrontere publikum med fakta. Piscator havde stor succes blandt sine samtidige og fik i 1927 lov at opføre sit eget

Her et billede fra *Den Gyldne Drage* fra 2011, som var en co-produktion mellem Husets Teater og Holland. Den tyske dramatiker Roland Schimmelpfennigs tekst blev vakt til live i et særegent univers, hvor rekvisitter ofte optrådte som videoprojektioner i stedet for som faktiske objekter på scenen. I det hele taget var der et mærkbart sammenspil mellem skuespillerne og projektionerne, ligesom den til lejligheden komponerede musik, var med til at drive forestillingen fremad.

teater, kaldet Piscator-Bühne. Det blev konstrueret med henblik på at kunne skabe det Piscator kaldte totalteater, som skulle inkorporere alle de nye teknologier i forestillingerne. Piscators værker inspirerede siden en anden central figur i teaterhistorien, nemlig Bertold Brecht, den store tyske dramatiker, teaterinstruktør og -teoretiker, som videreførte Piscators politiske teater til det som kaldes *det episke teater*.

Øverst. Billedet her viser en model af sceneopbygningen på *Hoppla wir leben!* som den så ud ved premieren i 1927. Et kæmpe stillads, som dels kan benyttes som scene i flere niveauer af skuespillerne, dels kan bruges til at projicere kæmpe still- billeder og filmprojektioner op på. Forestillingen var banebrydende for sin tid og *Hoppla wir leben!* spilles stadig rundt omkring i Tyskland - i sæson 15/16 er den på repertoieret på Residenz Theater i München.

Nederst. Her et billede fra *IMPOSSIBLE* på Husets Teater i 2016. Jon Lange og Mia Lerdam er på scenen med video- og lystekniker, Turpin Djurhuus, og lydtekniker, Jes Theede, når de i fællesskab laver en live-film uden ord. En paraply forvandles til styrepinden i en raket, og senere til en faldskærm.

På den danske scene har vi mange eksempler på brugen af de digitale medier på scenen eller såkaldte multimedieforestillinger. Holland House med Jacob Schokking i spidsen har skabt talrige forestillinger hvor brugen af en avanceret elektronisk billedteknik står centralt i samspillet med musik, tekst og handling. Med en baggrund indenfor billedkunsten har instruktør og scenograf Jacob F. Schokking udviklet sin egen unikke teaterform, hvor det levende menneske, skuespilleren, indgår i samspil med de digitale medier i hvad der for publikum næsten bliver til levende malerier. Det måske mest kendte stykke af Holland House er *4:48 Psykose* (2002), Schokkings fortolkning af Sarah Kanes nyklassiker, som handler om en ung, psykisk syg kvindes selvmord. Eneste skuespiller på scenen er Trine Dyrholm, mens Kristian Halken optræder som psykiater blæst op som kæmpe video-projektioner på lærred. Hans rolle kedndetegnes ved sit fysiske fravær på scenen. Filmmediet er her med til at forstærke følelsen af en isoleret skæbne og et fraværende sundhedssystem og den manglende fysiske og psykiske nærhed. Premieren var i 2002 på Betty Nansen Teatret, men den har været genopført indtil flere gange også i udlandet hvor den i 2010 gæstede Intercity Festival i Firenze. Trine Dyrholm fik i 2002 en Reumert for sin optræden som den unge kvinde.

Men Holland House er langt fra alene om at bringe scenekunsten ind i den digitale tidsalder. Kirsten Delholm og Hotel Proforma's performance-kunst er også at betragte som noget af det førende indenfor multimedieforestillinger og har internationalt format. Værker som *I morgen om et år* (2009), *War Sum Up* (2011) og *Kosmos+* (2014) kombineres krop og billede, klassisk opera og elektronisk musik. Hotel Proforma er blandt nogle af de mest

produktive indenfor genren og hører til blandt pionererne. Hvor Holland House stadig knytter sig til en tekst, har Delholm og co. dog frigjort sig fra teksten, og formidler udelukkende historien gennem krop,

lyd og billede. For at få et indtryk af Hotel Proformas arbejde, kan I følge dette link til en trailer for *War Sum Up*: <https://www.youtube.com/watch?v=NIwSJ1CEDAY>.

I et kapitel om brugen af nye medier i scenekunsten er der yderligere to navne, som bør nævnes. Edward Lloyd Pierce som bl.a. har stået bag to forestillinger her på teatret, nemlig *Greenboy* fra 2011, fortællingen om en superhelt, der kombinerede både de nyeste video- og computerteknikker, greenscreen og dukketeater, samt den seneste forestilling IMPOSSIBLE, en gendigtning af Orfeus-myten som live-film uden ord, som netop har været genopsat her i 2016. Det der især kendetegner Pierces arbejde på disse forestillinger er en åbenlys glæde ved fantasiens forvandlingspotentiale og legen med de muligheder for historiefortælling der åbner sig, når man blander det klassiske teater med nye medier. Samtidig leger den med fiktionens ramme. Hvor og hvornår starter fiktionen? Er det når skuespillerne står på scenen? Eller først når det, de laver på scenen rammer lærredet? Somme tider giver det skuespillerne laver på scenen mening i sig selv, andre gange er det uforståeligt, hvis ikke man ser det i kontekst til det, som foregår på skærmen.

Sidst men ikke mindst er der Giacomo Ravicchio og Meridiano-teatret. Siden midten af 90'erne har italiensk-fødte Ravicchio turneret landet med den ene multimedieforestilling efter den anden. Ligesom Edward Lloyd Pierce kendetegnes hans værker ved en poetisk og fantasifuld tilgang til krydsfeltet mellem scenekunst og film. Forestillingerne involverer som oftest projektioner, både liveoptagelser af skuespillere og mere abstrakte, non-figurative billeder, som bidrager til forestillingens atmosfære. En af de seneste Meridiano-forestilling, *Englene Fra Gentofte*, som netop denne jul er blevet genopsat i Gammel Hellerup Kapel, er et godt eksempel på Ravicchio's brug af projektioner. Scenografien består i en stor hvid forvandlingskugle (se billedet herunder). Gennem projektioner forvandles kuglen til en

Skuespiller Elise Müller sammen med forvandlingskuglen i forestillingen *Englene Fra Gentofte* af Meridiano-teatret (2014).
Foto: Martin Mydtskov Rønne.

jordklode som drejer, et kæmpe, et stirrende øje, en snekugle. Kuglen kan åbnes i siderne og foran og bliver til dukkelandskaber, som fortællingens figurer kan besøge. For at få et ordentligt indtryk af funktionaliteten, kan I følge dette link til en trailer for forestillingen: <http://www.meridiano.dk/englene-fra-gentofte/trailer.htm>

Nu har vi gennemgået forskellige eksempler på brugen af digitale medier i scenekunsten. Afslutningsvis kommer her et lille sammendrag af de forskellige måder, medierne bruges på:

Medier i teatret

Når man bringer nye medier ind i en teaterforestilling kan det bruges på forskellige måder:

Abstrakt, som en atmosfæreskabende del af scenografien. Kirsten Delholm og Hotel Proforma benytter både maleriske projektioner og manga i *War Sum Up* (2011), næsten som levende billedkunst.

Scenografisk og rekvisitorisk, som når Holland House i *Den Gyldne Drage* (2011) skaber et univers under konstant forandring, der lynhurtigt kan skifte fra en lejlighed til køkkenet i en restaurant, blot ved at skifte en projektion.

Konceptuelt, når de elektroniske medier danner rammen for forestillingen, som i tilfældet med IMPOSSIBLE og *Greenboy* (2011).

Fortolkende, når brugen af projektioner, video- eller computerteknikker bliver en del af en fortolkning af teksten, som da Holland House lod Trine Dyrholm spille overfor en kæmpe projektion af Kristian Halken i *4:48 Psykose* (2002) for at illustrere den mangel på nærvær karakteren (og måske også publikum) oplever i sin hverdag.

Tag i samlet flok ind og se OG NU, VERDEN! Vent med at tage noter, men forsøg at opleve forestillingen som et hele. Ikke længe efter forestillingen er slut, kan I med fordel sætte jer enkeltvis eller i grupper og forsøge at notere de vigtigste observationer ned. På den måde vil I ikke gå glip af helhedsindtrykket, mens I har travlt med at notere detaljerne. Forestillingens vigtigste træk skal nok komme tilbage til jer, hvis I snakker om dem kort efter oplevelsen er slut. Ved næste undervisningsgang, kan I eventuelt løse følgende arbejdsopgaver:

Arbejdsopgaver

Diskutér jeres oplevelser fra OG NU, VERDEN.

- Var der noget som var særligt iøjenfaldende?!
- Lagde I mærke til, hvordan projektioner, computer- og lyd-effekter blev brugt?!
- Tænk over kamera-vinkler, billedkvalitet, klipningen af og mellem billeder o.a.
- Hvad tror I forestillingen forsøger at fortælle?

Her nogle forslag til et par ekstra arbejdsopgaver i den mere kreative boldgade. Her får I brug for et tomt lokale, f.eks. en danse- eller gymnastiksal eller et tomt klasselokale. Desuden skal I have mulighed for at arbejde med en projektor, som kan tilsluttes tablet eller computer:

Arbejdsopgaver

- Del jer i mindre grupper og lav jeres egen korte multimedieforestilling. Fortæl en historie gennem tre scenebilleder, som kombinerer levende kroppe og video- eller billedprojektioner, lyd o.l. Vis jeres mini-produktioner for hinanden.
- Hvis I ikke har adgang til et tomt lokale, kan I stadig godt arbejde med en egen multimedieproduktion. Lav et koncept til en multimedieforestilling. Sæt en tidsramme for arbejdet, for eksempel max tre timer, ikke for længe. Vælg et tema: f.eks. at rejse eller ensomhed e.l. Forberedelse: alle medbringer et stykke inspiration hjemmefra, i form af et stykke musik, et stykke billedkunst, et foto, en youtube video, hvad som helst temaet får jer til at tænke på. På baggrund af jeres forskellige inspirationer, udfærdiges konceptet til en forestilling. Konceptet kan præsenteres mundtligt, gerne med skitser eller modeller eller eksempler på lys/lyd/ video.
- Er I et dramahold, er her en lille sjov opgave på gulv. Læs uddraget af OG NU: VERDEN! på næste side. Del jer i små grupper af tre og spil scenen igennem. Brug en enkelt time på det, ikke for længe, det skal ikke være perfekt. Grupperne samles og ser hinanden spille scenen igennem. Gå nu ud i grupper igen. Find nogle gode video- og/eller billedprojektioner, eventuelt også noget musik eller lydeffekter i baggrunden. Eftersom I formentlig deles om den samme projektor, må grupperne skiftes til at have adgang til udstyret. Resten må brainstorme og researche imens. Tænk over måden I gerne vil indarbejde de digitale medier i scenen - I kan have gennemgangen her i kapitlet i baghovedet. Husk, det er en undersøgelse af hvad andre medier kan gøre for arbejdet med et stykke tekst og for arbejdet med skuespillet. Det skal ikke være perfekt, det skal bare give jer en fornemmelse af arbejdet med medier i scenekunsten. Vis det endelige resultat for hinanden i plenum. Snak om hvad der virkede og hvad der ikke gjorde og hvorfor.
- Endnu en opgaveide til dramaholdet: teksten OG NU: VERDEN! er skrevet "for en person eller flere stemmer". Dvs. det er åbent om den skal spilles af én person eller mange. I Liv Helms iscenesættelse er der tre kvinder på scenen. Men det kunne sagtens være færre eller flere. Del jer i mindre grupper og eksperimenter med teksten. Prøv at improvisere hvem der siger hvilke replikker. Måske er der nogen som siges i kor? Måske færdiggør I hinandens sætninger? Når I har prøvet jer frem nogle gange, kan I begynde at finde en fast form. Når I er nogenlunde hjemme i tekstuddraget, kan I vise det for hinanden og se, hvordan I hver især har løst opgaven. Hvad virker, hvad virker ikke? Hvorfor? Denne opgave kan eventuelt løses inden I ser forestillingen. Så kan I afslutningsvis se, hvordan instruktør Liv Helm og holdet af skuespillere har valgt at spille scenen.

"Oh my god," siger folk i pauserne, mellem ubehjælpssomme, men intenst udførte bevægelser, som minder mig om kendisser, der danser med børn i Afrika, hvorfor fanden gør de også det - ?

Hængende på drikkedunke som efter en ørkenvandring, "jeg har allerede drukket mine 444 liter vand i dag," siger de og forventer en medalje for det, jeg har spist noget biomysli og et salatblad fra en bonde, som jeg kender navnet på, og nu laver jeg zumba, det er så vidunderligt, latinamerikansk musik er så livsbekræftende, jeg kan mærke mig selv igen, jeg kan mærke mig selv.

Jeg kaster op.

Jeg siger:

Min utilstrækkelighed, kære Minna, opstår af en fuldstændig mangel på motion, når man ser bort fra nogle minutter ved boksebolden eller legen med en imaginær kat, og jeg står lige foran spejlet og udvikler et sundt forhold til mit ydre. "Mode, herunder kosmetik, er kvindernes pornografi, fordi den belønner deres højtudviklede sans for berøring og glæden ved deres egen krop." Hvem har sagt det?

Vi taler i citater, sproget er et stort genbrug, vores sætninger er det mest bæredygtige vi har, hundrede procent økologisk, et skrøbeligt potentiale, et forsigtigt løfte om at vi måske en dag kan nærme os den, der sidder og venter på os i vindueskarmen.

Spørgsmålet er jo: Hvordan taber jeg hurtigst muligt de overflødige kilo? Opkast eller hormonpiller? Hvilket beautyprodukt ville jeg tage med på en øde ø? Ville jeg vælge en gloss med shiny glow? Gør denne mottoshirt mig attraktiv? Vil alle bolle med mig, når jeg har disse skinny jeans på? Gør de mig til et objekt for begær? Og man ser på, hvem der begærer en, og tænker: Det kan vel ikke være nogen udmærkelse.

Kilder:

Erika Fischer-Lichte, Doris Kolesch, Matthias Walstatt (red.), "Metzler Lexikon. Theatertheorie.", Verlag J. B. Metzler, Stuttgart, Weimar, 2005."

Om multimedieforestillingen:

http://denstoredanske.dk/Gyldendals_Teaterleksikon/Genrer/multimedieforestilling

Mere om de nævnte kunstnere og grupper:

www.husetsteater.dk

www.hollandhouse.dk

www.hotelproforma.dk

www.meridiano.dk

3. Ung i en mediekultur

”Det første projekt mig.” - Citat OG NU: VERDEN!

I OG NU: VERDEN! giver en ung kvinde en verbal bredside til det samfund der omgiver hende. Hun er alene i sin lejlighed, hvor hun kommunikerer med sin omverden gennem sms, skype og den videohilsen hun er i færd med at lave til en person, Paul, som hun holder fanget i kælderens. Hun producerer viagra i et lille hjemme-laboratorium efter opskrifter hun finder på nettet, og harcelerer over de endeløse krav der stilles til hendes krop og livsførelse. Hun er desillusioneret i en rodløs, målløs tilværelse, hun længes efter kærlighed, men betvivler dens eksistens udenfor filmens verden. Stykkets forfatter tematiserer, gennem den unge kvindes stemme, en række tendenser i det moderne samfund, som kan give grund til bekymring.

Især kredser den flerstemmige monolog omkring den stadigt mere dominerende medie- og forbrugerkultur, som præger især den vestlige verden. Spørgsmålet om hvordan og hvor meget vi anvender de nye digitale medier, og ikke mindst hvordan virksomheder bruger dem til at nå os i forbrugsøjemed, er et emne til fortsat debat. Da det er et omfattende og komplekst emne, vil her kun være en kort introduktion til de forskellige aspekter af denne debat, efterfulgt af forslag til, hvordan I kan udfolde debatten i undervisningen.

Sociale medier?

I en artikel på videnskab.dk fra 2010 af dramatiserer norske Ingrid Spilde effekten af internet og sociale medier på vores samfund. Hun illustrerer gennem interview med forskere og eksperter, at nye medier til alle tider har været genstand for stor mistro og bekymring. Der var samme mistro at spore da vi fik spillekonsoller, hjemmevideo, TV, film, ja sågar teatret og bogen, der i dag anses for dannende, vakte bekymring tilbage i 1790'erne. Tag den med ro, se tiden an er ordene i artiklen.

Men samtidig med denne manen til besindelse kan man i talrige artikler læse om et øget antal børn og unge, som kæmper med ensomhed og selvværdsproblemer, mere eller mindre direkte gennem forskning, artikler eller interviews knyttet til den omfattende aktivitet online og på sociale medier. Særlig bevågenhed fik det da den unge, australske pige, Essana O'Neill, kendt fra Instagram og Youtube for – ja, det er egentlig svært at sige, hvad hun helt præcis er kendt for, udover at hun ser smuk ud på billeder og skaber en attråværdig stemning omkring sin person – pludselig vendte 180 grader og afmeldte sine profiler og opfordrede andre til at gøre det samme. De stærkt populære fotos hun tidligere har postet på Instagram, har nu fået redigerede titler, hvor Essana selv beskriver, hvor mange timer hun brugte på at komme til at se godt ud for at få tilpas mange "likes" og hvor ensom og tom hun følte sig efterfølgende.

I en artikel i Berlingske fra december 2014 bringer journalist, Thomas Albrektsen, et interview med projektleder ved Center for Digital Pædagogik, Jonas Ravn, som er

»Det har selvfølgelig en betydning, hvis man er mere sammen via sociale medier, så er man mere eksponeret for den reviderede virkelighed. Det stiller endnu større krav til det, man ser af andres måde at vise sig selv på, «

Citat Jonas Ravn, projektleder for Center for Digital Pædagogik i artiklen *Til skue døgnnet rundt: sociale medier ophæver de unges helle* af Thomas Albrektsen, Berlingske Tidende, 12. december 2014.

bekymret for den udvikling man ser i de unges brug af sociale medier. Unge har alle dage spejlet sig i hinanden, men med de sociale medier, er det blevet muligt at skabe et filter og vise et noget mere selektivt billede af sig selv. Går man i forvejen rundt og kæmper lidt med selvtilliden, kan strømmen af perfekte kroppe i trendy aktiviteter forværre den unges selvopfattelse.

Ligeledes kan man læse om såkaldt cybermobning, en betegnelse for mobning og chikane af børn og unge over internettet eller mobiltelefonen. Mobning har alle dage været et problem. Men med fremkomsten af internettet, er mulighederne for at mobbe og chikanere børn og unge i mellem blevet mangedoblet. Cybermobning kan være alt fra sårende ord på en facebook-profil, til offentliggørelse af intime billeder, til trusler på livet. Med internettet er det blevet nemmere at mobbe uden at blive opdaget - det er intet problem at oprette en anonym profil og sende hån og ydmygelse i retning af nogen, man ikke lige bryder sig om.

Sociale medier kan altså bidrage til en følelse af lavt selvværd og ensomhed. På den anden side åbner de sociale medier samtidig for venskaber online for børn og unge, som måske tidligere stod udenfor andre fællesskaber. Unge fra fjerne afkroge af verden kan mødes om interessen for et online-computerspil, en film eller andet som de er fans af. Hvor en outsider tidligere var ganske isoleret, hvis ikke vedkommende kunne finde en ven i sin umiddelbare omgangskreds, kan nu ved blot at logge sig på en af de sociale platforme på nettet, finde ligesindede fra hele verden. Og på den måde kan de sociale medier faktisk have den modsatte effekt. Det er dog heller ikke alle, som mener at børn og unges aktivitet på de sociale medier er problematisk. I en sag om cybermobning på nettet, der havde ført til en ung 18-årig mands selvmord, skriver skribenten Jessica Bennett til magasinet Newsweek, at man skal huske på, at sociale medier dybest set er et værktøj, og derfor ikke værre end de mennesker som benytter det. Når man ser folk være grusomme ved hinanden online, er det derfor vildledende at snakke om sociale medier, man bør snarere se på den kultur der hersker mellem mennesker, som gør det muligt. I artiklen på videnskab.dk afrunder Ingrid Spilde med at citere Adam Thierer, som er leder af en amerikansk markedsorienteret tænketank, som giver gode råd om nye teknologier. Han opfordrer til, at man, før man giver sig i kast med debatten, stiller sig selv tre spørgsmål: Hvad er denne nye ting? Hvorfor bruger vi den? Og hvorfor er den vigtig for os?

Her kommer et par forslag til arbejdsopgaver, man kan knytte an til teaterturen og de efterfølgende debatter, som kan udspringe af det. I kilde-angivelsen er der linket til en række artikler, som kan være gode at læse forud for undervisningsgangen:

Her ses unge, australske Essana O'Neill, som brød med sit image og gav unge verden over indblik i den triste virkelighed bag de populære billeder.

Arbejdsopgaver

- I OG NU: VERDEN! møder vi en ung kvinde, som er vred på verden. Hvordan vil I beskrive hendes situation? Hvad har hun af problemer? Hvorfor tror I, hun er havnet der? Hvad tror I, dramatikeren, Sibylle Berg, vil sige med sit stykke?
- Del jer i to grupper. Den ene gruppe er fortalere for sociale medier, den anden gruppe er kritikere. Tag udgangspunkt i den unge kvinde fra OG NU: VERDEN! som en slags case-study. Hver gruppe får nu tyve minutter til at forberede en brandtale om goderne eller farerne ved de nye sociale medier. Diskuter herefter følgende spørgsmål: Har sociale medier en del af ansvaret i den stigning i ensomme børn og unge man har konstateret gennem undersøgelser? Hvis I bliver enige om, at der er problemer, hvordan kan de så løses? Hvad kan vi som samfund gøre, for at sikre, at sociale medier bliver brugt på en god og hensigtsmæssig måde?

Filterboblen og det personaliserede internet

Det første projekt er mig. Sådan siger den unge kvinde i OG NU: VERDEN! Og at vi er vore egne fornemmeste projekter, bliver vi kun bekræftet i, når vi åbner for computeren og går online. I en konstant strøm af reklamer og tilbud, bliver vi mindet om, at vi skal være sportstrænede og slanke, spise godt og nærende, gå moderigtigt klædt, sørge for at handle miljøbevidst og bæredygtigt. Markedsføring via internettet er eksploderet. Og det er blevet stadig mere målrettet. Vores søgehistorie på nettet har aldrig været mere attraktiv, fordi den fortæller firmaer, hvad vi kan lide, hvad vi køber, hvor vi færdes og bliver på den måde søgehistorien et perfekt værktøj for virksomheder til at målrette deres markedsføring og nå de mennesker, der er allerstørst sandsynlighed for, vil investere i deres produkter. Søger du efter nye sko online, skal du derfor ikke undre dig, hvis der dukker reklamer for sko op på din facebookprofil.

Ved hvert eneste klik på et link, registrerer søgemaskiner, sociale medier som facebook og twitter, ja sågar nyhedsorganisationers hjemmesider dine interesser og sætter dem ind i algoritmer, som afgør hvad der kommer frem, næste gang du åbner computeren. Intentionen er god. Det handler om at gøre søgemaskinerne så relevante som muligt for brugeren. Det er for eksempel meget forskelligt, hvad man

gerne vil vide, når man er turist på besøg i byernes by, eller sladdervorn teenager og søger på Paris Hilton. Tidligere fungerede søgemaskiner som et slags bibliotek. Man måtte kende de indre arkiverings logik og være meget præcis med sin søgning. Ved at registrere og arkivere brugerens interesser, kan søgemaskiner som Google nu tilpasse den prioriterede søgelisten til brugerens interesser og gøre søgeresultatet mere relevant. Smart. Tidsbesparende. Men også med potentielt store konsekvenser. For på denne måde gætter internettet på, hvad vi gerne vil se. Det betyder dog også, at de ting, som måske ikke umiddelbart fanger os, men som er vigtige at vi ser, forsvinder. Er man for eksempel venstreorienteret, vil ens nyhedsfeed

Man må afgøre på en brøkdel af sekundet, om produkterne holder deres løfte og udløser endorfiner og samtidig er fremstillet politisk uskadeligt. Om de for fanden er bæredygtige og samtidig sexede. Det er hele tre ting på en gang. Er det spændende, er det noget vi kan lege med, er det chokolade? Det går virkelig ikke. Hvordan kan jeg så koncentrere mig om en vellykket livsførelse? Det går virkelig ikke for et menneske med ADHD. Så er der jo kun projekterne tilbage.
Det første projekt er mig.

på f.eks. facebook bugne af venstreorienterede artikler og statusopdateringer fra ens venstreorienterede venner. Det har konsekvenser for os som individer. Vi bliver navlebeskuende, helt uden at vi aner det, eller måske ønsker det. Men også som samfund, hvor vi videregiver vore holdninger, til mennesker, som i forvejen er enige med os. Hvad sker der f.eks., når den unge anorektiker søger på billeder af de berømte skuespillerstjerner hun ser op til, søger på slankekure o.a.? Når en bekymret mor, som gerne vil læse om vaccinationers negative effekter, går på nettet og forsøger at finde materiale om det? Hvordan mon søgeprofilen så ud på Anders Behring Breiviks computer?

Dette fænomen – at internettet i stigende grad personaliseres, til en grad hvor det får betydning for vores syn på omverdenen – kaldes en filterbobbel. Amerikanske Eli Pariser har forfattet en bog om filterboblen, *The Filter Bubble*, og giver også denne fantastiske TED-talk fra 2011 om fænomenet, som jeg vil anbefale alle at se: https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?language=da#t-512493

På baggrund af forestillingen OG NU: VERDEN! og Eli Parisers TED-talk, kan I løse følgende arbejdsopgaver:

Arbejdsopgaver

- Diskuter forestillingen i plenum. Hvordan bruger den unge kvinde i OG NU: VERDEN! internettet?
- Del jer i to grupper. En gruppe skal være fortalere for og en gruppe kritikere af det personaliserede internet. Diskutér forcer og ulemper ved internettet som det fungerer i dag. Kom med visioner for fremtidens internet. Løsningsforslag for problemet med filterbobler.

Kilder og forslag til supplerende læsning:

Ingrid Spilde, *Nye medier er ikke farlige*, 5. oktober 2010 for videnskab.dk:

<http://videnskab.dk/kultur-samfund/nye-medier-er-ikke-farlige>

Karin Dahl Hansen, *Sociale medier kan føre til ensomhed*, Kristeligt Dagblad, 11. december 2012:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/leder/sociale-medier-kan-f%C3%B8re-til-ensomhed>

Thomas Albrechtsen, *Til skue døgnnet rundt: Sociale medier ophæver de unges helle*, Berlingske Tidende, 12. december 2014:

<http://www.b.dk/nationalt/til-skue-doenet-rundt-sociale-medier-ophaever-de-unges-helle>

Elle Hunt, *Essana O'Neill quits Instagram claiming social media "is not real life"*, The Guardian, 3. november 2015:

<http://www.theguardian.com/media/2015/nov/03/instagram-star-essena-oneill-quits-2d-life-to-reveal-true-story-behind-images>

Sidsel Nyholm, *Selv mord nærer debat i USA om cybermobning*, Kristeligt Dagblad, 9. oktober 2010:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/selv-mord-n%C3%A6rer-debat-i-usa-om-cybermobning>

Ritzau, *Aldrig har så mange unge følt sig så ensomme*, Dagbladet Politiken, 22. oktober 2014:

<http://politiken.dk/forbrugogliv/livsstil/ECE2431785/aldrig-har-saa-mange-unge-foelt-sig-ensomme/>

Heidi Røndbjerg-Christensen og Thomas Nørgaard Andersen, *Ensomhed rammer flere og flere unge*, Berlingske Tidende, 22. oktober 2014:

<http://www.b.dk/nationalt/ensomhed-rammer-flere-og-flere-unge>

BUPL, *Guide: Børn og sociale medier*, Artikel fra BUPL's hjemmeside, sammendrag af artikel fra magasinet Børn og Unge, 27. februar 2015:

http://www.bupl.dk/paedagogik/digitale_institutioner/guide_boern_og_sociale_medier?opendocument

Thore Husfeldt, *Den Personlige Virkelighed*, offentliggjort fra forskerens egen blog 5. juli 2014:

<http://thorehusfeldt.net/2014/07/05/den-personlige-virkelighed/>

Desuden kan anbefales Faktalink, som har nogle informationer om børn og unges brug af sociale medier:

<http://www.faktalink.dk/titelliste/unge-og-sociale-medier>

Eli Pariser's TED-talk om filterboblen, fra marts 2011:

https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?language=da#t-512493

Weekendavisen har også publiceret glimrende artikler om problemstillingen med filterbobler. Det kræver dog adgang til deres arkiver. Bl.a. *Det hele handler om dig*, WA #20, 2011.